

MAGISTRÁT MĚSTA OLMOUCE

Odbor životního prostředí - oddělení vodního hospodářství

Hynaisova 34/10

779 00 OLMOUC

Váš dopis čj. ze dne

SMOL/263810/2023/OZP/VH/Pos
21. srpna 2023

Naše značka

ČGS-441/23/723*SOG-441/0700/2023

Vyřizuje

Brno, Praha dne

19. ledna 2024

Součinnost ve věci definování činností poškozujících nebo ohrožujících vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje, které nelze v ochranném pásmu vodního zdroje OLMA na pozemku parc. č. 1902/1 v k. ú. Holice u Olomouce provádět, a ve věci stanovení způsobu a doby omezení užívání pozemků a staveb v tomto pásmu ležících pro řízení o rozšíření ochranných pásem tohoto vodního zdroje

Česká geologická služba (ČGS), zřízená pro výkon státní geologické služby v souladu s ustanovením § 17, odst. 2 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, byla požádána Magistrátem města Olomouce, odborem životního prostředí (dále jen MMOL), jako věcně a místně příslušným vodoprávním úřadem (dopis čj. SMOL/263810/2023/OZP/VH/Pos datovaný dnem **21. srpna 2023**), v souladu s metodickým sdělením odboru ochrany vod Ministerstva životního prostředí čj. MZP/2023/640/477 ze dne 30. května 2023, o součinnosti ve věci definování činností poškozujících nebo ohrožujících vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje, které nelze v ochranném pásmu vodního zdroje (dále jen OPVZ) OLMA na pozemku parc. č. 1902/1 v k. ú. Holice u Olomouce provádět, a ve věci stanovení způsobu a doby omezení užívání pozemků a staveb v tomto pásmu ležících pro řízení o rozšíření ochranných pásem tohoto vodního zdroje.

Vzhledem k nejednotnosti dostupných odborných podkladů ve výše uvedené věci původně v srpnu roku 2023 žádal MMOL o posouzení těchto podkladů a o odborný názor na následující problémové okruhy:

- Jaké činnosti, případně s tím související stavby, by mohly poškodit nebo ohrozit vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost tohoto vodního zdroje a měly by být zakázány v daném jímacím území (zejm. v OPVZ II. stupně stávajícího, příp. rozšířeného) – např. činnosti při realizaci vrtané studny nad určitou hloubku, některých typů tepelných čerpadel (země/voda (vrt); voda/voda (studny), příp. země/voda (plocha); země/voda (vodní plocha); větrací vzduch/voda), některých způsobů zakládání staveb, včetně staveb dopravní infrastruktury a staveb technické infrastruktury.*
- Zda je opravdu nutný zákaz vypouštění předčištěných odpadních vod z ČOV (stávajících nebo plánovaných) do vod podzemních nebo povrchových (Hamerský náhon) v daném ochranném pásmu či jímacím území.*
- Jaká omezení užívání pozemků a staveb v tomto konkrétním pásmu ležících jsou nutná pro ochranu vydatnosti, jakosti nebo zdravotní nezávadnosti tohoto konkrétního vodního zdroje.*

Následně po více než dvou měsících obdržela ČGS dne **13. listopadu 2023** ČGS nový dopis od MMOL (čj. SMOL/330442/2023/OZP/VH/Pos), kterým MMOL žádá o doplnění součinnosti s ČGS na základě rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje čj. KUOK 115503/2023 ze dne 3. listopadu 2023, které obdržel MMOL dne 7. listopadu 2023. Předmětným rozhodnutím se totiž ruší rozhodnutí MMOL, čj. SMOL/044663/2023/OZP/VH/Pos ze dne 19. června 2023, kterým bylo zamítnuto další rozšíření ochranného pásma II. stupně vodního zdroje OLMA (vedeno pod názvem „OLMA, a.s. – změna ochranného pásma vodního zdroje II. stupně – rozšíření – další“). Na základě uvedeného rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje MMOL rozšířil původní zadání o posouzení, zda je třeba pro ochranu vodního zdroje OLMA rozšířit stávající OPVZ II. stupně a to:

1. *v navrženém rozsahu dle kompletní podkladové dokumentace, zpracované VÚV T. G. Masaryka v roce 2022,*
2. *v menším rozsahu,*
3. *ve větším rozsahu,*
4. *příp. je stávající vyhlášený rozsah OPVZ II. stupně dostačující.*

V návaznosti na výše uvedenou změnu zadání byla ČGS dopisem Mgr. Jiřího Piňose, advokáta, zastupujícího organizaci OLMA, a.s., IČ 47675730, Pavelkova 597/18, Holice, 779 00 Olomouc, zn. 6978/C ze dne **8. prosince 2023**, vyzvána, aby v rámci součinnosti s MMOL, vedené na základě žádosti čj. SMOL/263810/2023/OZP/VH/Pos ze dne 21. srpna 2023, „jakkoliv nenakládala (a to ani ve smyslu jejich obsahu)“ s následujícími dokumenty, které jí byly oficiálně MMOL poskytnuty v rámci této součinnosti:

- Kompletní podkladová dokumentace pro rozšíření II. ochranného pásma vodního zdroje společnosti OLMA, a.s., z roku 2019, zpracovaná VÚV T. G. Masaryka –
- Kompletní podkladová dokumentace pro rozšíření II. ochranného pásma vodního zdroje společnosti OLMA, a.s. z roku 2022, zpracovaná VÚV T. G. Masaryka –
- Stanovisko k hydrogeologickým námitkám uplatněným k návrhu opatření obecné povahy - „OLMA, a.s. – změna ochranného pásma vodního zdroje II. stupně – rozšíření – další“ z roku 2023, zpracované ProGeo –

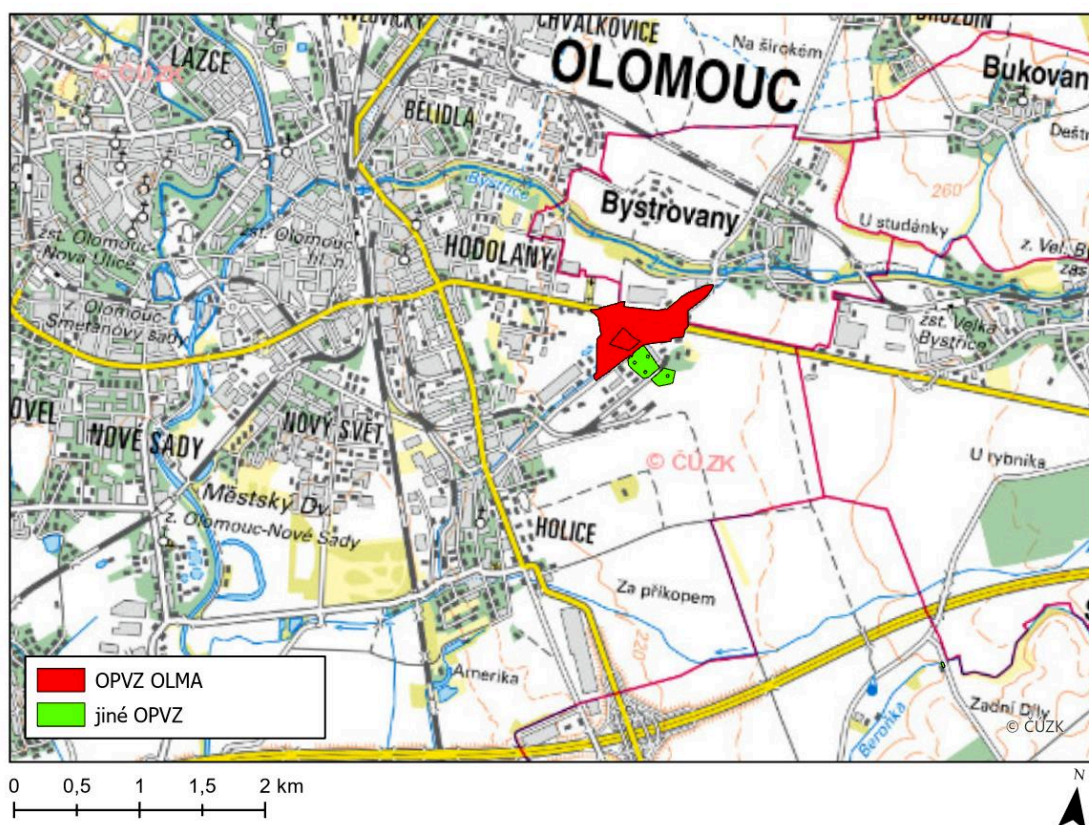
Třebaže ČGS měla k datu obdržení uvedené výzvy jí označené dokumenty již prostudované, pro formulování doporučení a závěru tohoto textu je – ve snaze vyhnout se případnému právnímu postihu – nepoužívá a naložila s nimi ve smyslu sdělení ČGS čj. ČGS-441/23/922*SOG-441/0892/2023 ze dne 13. prosince 2023.

V rámci následného sdělení MMOL čj. SMOL/367639/2023/OZP/VH/Pos ze dne **18. prosince 2023**, reagujícího na zákaz nakládání s výše uvedenými podklady, byl ČGS předán – namísto jejich uvolnění – materiál s názvem „Znalecký posudek o hydrogeologických poměrech oblasti Olomouc – východ a o jejich ovlivnění odběry podzemní vody průmyslovými závody“, zpracovaný **v roce 1992...**

Zá stávajících disponibilních podkladů (tab. 1) tak může ČGS ve věci ochrany vodního zdroje OLMA konstatovat jen níže uvedené.

Tab. 1 Přehled v tomto textu odkazovaných podkladů.

Typ dokumentu	Název/věc	Datum	Zpracovatel	Autor
Hydrogeologická studie	I/46 Olomouc – východní tangenta	Srpen 2018	GEOtest, a.s. Brno	
Závěrečná správa	Kompletní podkladová dokumentace pro rozšíření II. OPVZ OLMA, a.s.	Říjen 2019	VÚV TGM, v.v.i. Praha	
Veřejná vyhláška – opatření obecné povahy	OLMA, a.s. – změna OPVZ II. stupně - rozšíření	Květen 2020	MMOL	
Odborné posouzení	Olomouc, změna OPVZ II. stupně JÚ OLMA a.s.	Leden 2022	FINGEO, s.r.o. Chocẽň	
Závěrečná správa	Kompletní podkladová dokumentace pro rozšíření II. OPVZ OLMA	Únor 2022	VÚV TGM, v.v.i. Praha	
Odborné posouzení	Posouzení kompletní podkladové dokumentaci pro rozšíření OPVZ OLMA, a.s.	Leden 2023	Ochrana podzemních vod, s.r.o. Praha	
Odborné posouzení	Odborné posouzení podkladové dokumentace pro rozšíření OPVZ	Leden 2023	VODNÍ ZDROJE, a.s. Praha	
Stanovisko	Stanovisko k hydrogeologickým námitkám uplatněným k návrhu OOP - „OLMA, a.s. – změna OPVZ II. stupně – rozšíření – další“	Duben 2023	ProGEO, s.r.o. Sedmihorky	
Rozhodnutí	Rozhodnutí ve věci odvolání proti rozhodnutí MMOL ze dne 19. 6. 2023	Listopad 2023	Krajský úřad Olomouckého kraje	
Žádost	Žádost o nenakládání s dokumenty [redacted] 2019, 2022; [redacted] 2023	Prosinec 2023	[redacted] advokátní společnost. Přerov	
Torzo hydraulického modelu - podkapitoly 6.2.1–6.2.4, strany 22–33 z 53 stran celkem	?	?	?	
Znalecký posudek	Znalecký posudek o hydrogeologických poměrech oblasti Olomouc – východ a o jejich ovlivnění odběry podzemní vody průmyslovými závody	Prosinec 1992		[redacted] znalec z oboru těžba - hydrogeologie, specializace hydrogeologie

Obr. 1 Situace stávajícího OPVZ OLMA II. stupně.

Zdroj tematických dat:

https://heis.vuv.cz/data/webmap/isapi.dll?map=mp_isvs&TMPL=HVMAP_MAIN&IFRAME=0&lon=17.3095535&lat=49.5871387&scale=7560;
topografický podklad: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>.

Vodní zdroj OLMA leží v katastrálním území Holice u Olomouce. Situace posuzované lokality s vyznačením současných ochranných pásem je zachycena na obrázku č. 1. Vodní zdroj je tvořen třemi hydrogeologickými vrty označenými H-1, H-2 a H-3, které byly dány do užívání kolaudačním rozhodnutím Okresního úřadu Olomouc, odboru vodního a lesního hospodářství a zemědělství, čj. voda 2674-Li ze dne 18. ledna 1974 s odběrem podzemní vody ve výši max. 23 l/s, povoleným rozhodnutím Okresního úřadu Olomouc pod čj. ŽP-2473/95 ze dne 27. března 1995. Všechny tři zmiňované vrty jsou vyhloubeny do hloubky 30 m a ve svém profilu zastihují fluvialní sedimenty, převážně plioleptocenního stáří (obr. 5). Přehledná geologická situace zájmové lokality je zachycena na geologické mapě 1 : 25 000 (obr. 3).

K ochraně vodního zdroje OLMA stanovil Okresní úřad Olomouc, referát životního prostředí, pod čj. ŽP-1704/99-Je ze dne 1. března 1999 OPVZ I. stupně, které bylo následně ještě v roce 1999 rozhodnutím téhož správního orgánu čj. ŽP-8116/98 ze dne 30. března 1999 doplněno o OPVZ II. stupně, jež bylo změněno rozhodnutím téhož správního orgánu čj. ŽP-5327 AA/00-To ze dne 19. prosince 2000. V roce 2020 Magistrát města Olomouce, odbor životního prostředí, na základě podkladové dokumentace vypracované (VÚV TGM, v.v.i.) rozšířil opatřením obecné povahy čj. 119842/2020/OZP/VH/Pos ze dne 25. května 2020 OPVZ II. stupně a upravil zakázané činnosti ohrožující nebo poškozující vodní zdroj v rámci tohoto OPVZ II. stupně (seznam zakázaných činností je uveden v tab. 2).

Tab. 2 Seznam činností poškozujících nebo ohrožujících vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje OLMA, které nelze v OPVZ OLMA II. stupně pásnu provádět a způsob užívání pozemků a staveb v tomto pásnu ležících dle opatření obecné povahy MMOL čj. 119842/2020/OZP/VH/Pos ze dne 25. května 2020.

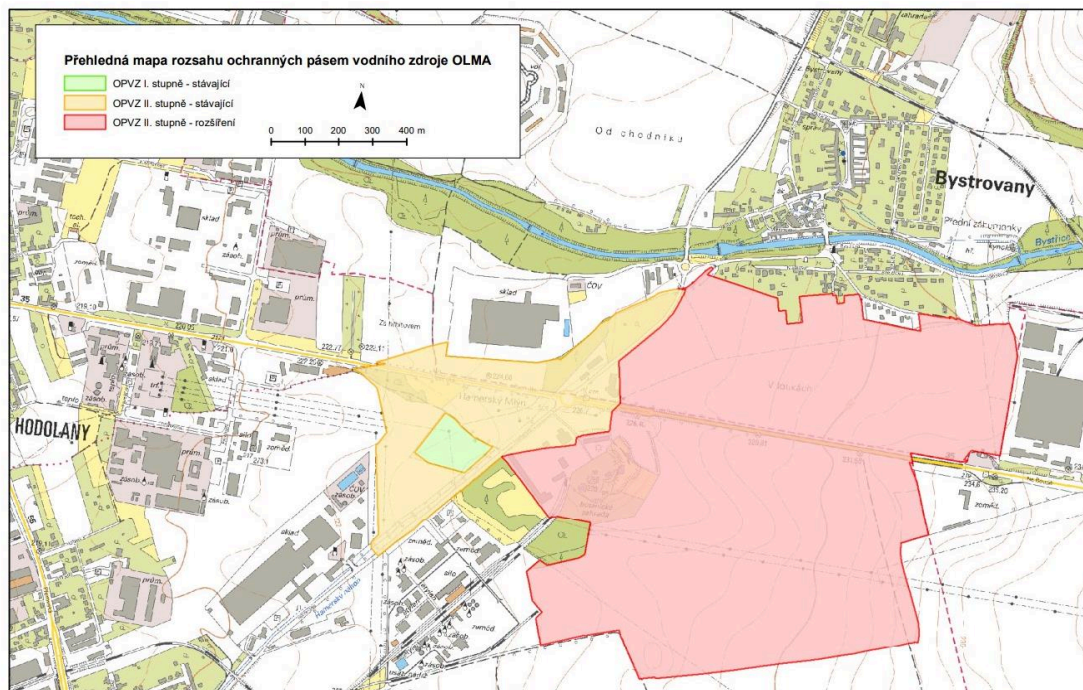
<ul style="list-style-type: none"> je zakázáno používat chlévskou mrvu (surový chlévský hnůj), tekutá statková hnojiva (kejda, močůvka a hnojůvka prasat a skotu), silážní šťávy, kapalná organická hnojiva, zřizovat hnojiště, kompostárny, sklady siláže, kejdy či močůvky, budovat velkokapacitní objekty živočišné výroby nebo objekty pro ustájení nemocného skotu, zřizovat skládky, nebo jiná zařízení, která by mohla mít vliv na jakost podzemních vod, jakož i umístění, skladování či shromažďování jakýchkoli odpadů
<ul style="list-style-type: none"> na území II. ochranného pásma je přípustná pouze výstavba zařízení, souvisejících s jímáním, čerpáním a úpravou podzemní vody
<ul style="list-style-type: none"> je zakázáno skladovat látky závadné vodám dle vodního zákona, přípravky na ochranu rostlin a lesa, ropné produkty a hnojiva
<ul style="list-style-type: none"> nejsou zde bez posouzení vodoprávním úřadem, na základě vyjádření hydrogeologa*, povoleny činnosti, při kterých dochází k manipulaci s látkami ohrožujícími jakost nebo zdravotní nezávadnost vod a látkami vykazujícími toxické, karcinogenní, mutagenní nebo teratogenní vlastnosti
<ul style="list-style-type: none"> provádění terénních úprav, melioračních zásahů, těžby nerostů a hornin, letecké aplikace chemických prostředků, zřizování tábořišť, změny kultury pozemků směrem k nižší ekologické stabilitě, skladování látek, ohrožujících jakost nebo zdravotní nezávadnost vod, musí posoudit vodoprávní úřad, na základě vyjádření hydrogeologa* a kladného stanoviska provozovatele vodního zdroje
<ul style="list-style-type: none"> zásahy, jimiž se narušuje půdní vrstva, a zmenšuje mocnost krycích vrstev, zemní práce porušující půdní pokryv, těžba zemin a provozování zařízení, která mohou ovlivnit režim zvodnělých vrstev, musí posoudit vodoprávní úřad, na základě vyjádření hydrogeologa* a kladného stanoviska provozovatele vodního zdroje
<ul style="list-style-type: none"> subjekty, které hospodáří na pozemcích v OPVZ OLMA II. stupně, nesmí na těchto pozemcích použít přípravky na ochranu rostlin, které jsou vyloučeny z použití v ochranném pásnu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody nebo jsou vyloučeny z použití v ochranném pásnu II. stupně zdrojů podzemní vody
<ul style="list-style-type: none"> zakazuje se vypouštění odpadních vod do vod podzemních, není rovněž povoleno vypouštět odpadní vody do Hamerského náhonu v úseku od odpojení tohoto náhonu od říčky Bystřice až po jižní hranici OPVZ OLMA II. stupně
<ul style="list-style-type: none"> na veřejných komunikacích se dopravními značkami vyjádří zákaz vjezdu vozidel přepravujících náklad, který může způsobit znečištění vody, omezení rychlosti, zákaz předjíždění a zastavení

* z opatření obecné povahy MMOL čj. 119842/2020/OZP/VH/Pos ze dne 25. května 2020 není zřejmé, kdo je pro daný účel pokládán za „hydrogeologa“

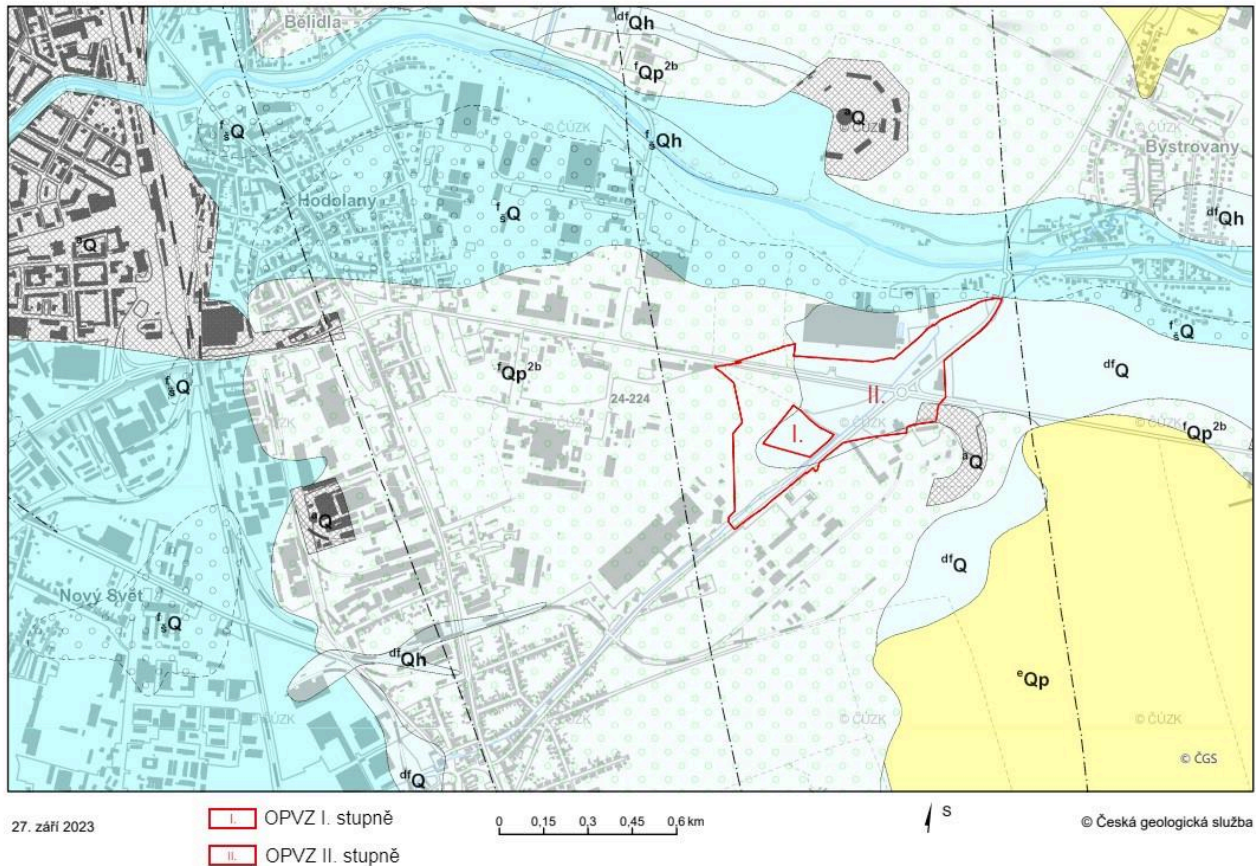
Následně v prosinci 2021 podala organizace OLMA, a.s., žádost o další rozšíření OPVZ II. stupně, kterou podložila další podkladovou dokumentací, jejímž autorem je rovněž jako při předchozím rozšíření OPVZ II. stupně z VÚV TGM, v.v.i. V rámci vedeného vodoprávního řízení podaly dotčené orgány nesouhlasná stanoviska a byl vznesen velký počet námitek a připomínek dotčených subjektů (vlastníků nemovitostí v území dalšího navrženého rozšíření OPVZ II. stupně), které se cítily být dotčeny navrhovaným rozšířením. Zároveň obdržel vodoprávní úřad několik podnětů na změnu opatření obecné povahy čj. 119842/2020/OZP/VH/Pos ze dne 25. května 2020, kterým bylo OPVZ OLMA II. stupně v roce 2020 upraveno. Hlavním problémem se však nejeví rozsah OPVZ OLMA II. stupně, ale činnosti zakázané v tomto OPVZ, tj. činnosti poškozující nebo ohrožující vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje, které nelze v tomto pásnu provádět, popřípadě způsob a doba omezení užívání pozemků a staveb v tomto pásnu ležících – viz ustanovení § 30, odst. 10 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Území nově navrženého rozšíření OPVZ OLMA II. stupně je zakresleno na obrázku č. 2.

Na obrázku č. 3 jsou stávající ochranná pásma vyznačena na výřezu geologické mapy.

Obr. 2 Návrh rozšíření stávajícího OPVZ OLMA II. stupně.
 Topografický podklad: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>.

KVARTÉRNÍ POKRYV

nerozlišeno

KENOZOIKUM; KVARTÉR

holocén

- **aQ** antropogenní uloženiny (sedimenty) nerozlišené
- **f_sQh** fluvialní štěrky, písčité štěrky (nižší nivní stupeň), písčitoštěrkovité až písčitohlinité sedimenty
- **f_{Qh}²** fluvialní písčité hlíny s příměsí štěrků (vyšší nivní stupeň)
- **df_{Qh}** deluviofluvialní hlinité a písčitohlinité sedimenty

holocén–pleistocén

- **f_sQ** fluvialní písčité štěrky
- **df_Q** svahové jílovité a jílovitopísčité sedimenty

pleistocén

- **e_{Qp}** spraše a sprašové hlíny
- **f_{Qp}^{2b}** fluvialní písčité štěrky (nižší stupeň)

Obr. 3 Stávající OPVZ OLMA II. stupně na podkladu geologické mapy 1 : 25 000.

Zdroj tematických dat: <https://mapy.geology.cz/geocr25>.

CHRONOLOGICKÝ KOMENTÁŘ K JEDNOTLIVÝM PODKLADŮM/UDÁLOSTEM

Prosinec 1992:

Znalecký posudek o hydrogeologických poměrech oblasti Olomouc – východ a o jejich ovlivnění odběry podzemní vody průmyslovými závody

Autor ve znaleckém posudku hodnotí oblast zahrnující Holice, Hodolany a Bystrovany, kde na počátku 90. let dvacátého století došlo k poklesu hladiny podzemní vody v hydrogeologických objektech. V rámci posudku byly rozeslány dotazníky provozovatelům vodních zdrojů, bylo hodnoceno množství podzemní vody a její kvality. V posudku jsou popsány hydrogeologické poměry území, které jsou charakterizovány jako složité s vymezením čtyř zvodněných systémů:

- údolní terasa Moravy a Bystřice,
- kralická terasa a proluvium (výplavový kužel),
- mindelské uložení,
- rozpuštěné a přípovrchově navětralé horniny kulmu na východním okraji řešeného území.

Autor pracuje s předpokladem vzájemné hydraulické komunikace všech čtyř výše uvedených zvodněných systémů. V roce 1992 byl zjištěn pokles hladiny podzemní vody ve vrtech vodního zdroje OLMA o cca 2 m, z úrovně 216 m n. m. na 214 m n. m. Kvalita podzemní vody vyhovovala požadavkům na pitnou vodu. Jako způsob dotace uvedených kolektorů podzemní vody je uváděna infiltrace atmosférických srážek a infiltrace povrchové vody z vodních toků.

Srpen 2018:

I/46 Olomouc-východní tangenta. Hydrogeologická studie (GEOtest, a.s.)

Hydrogeologická studie pro výstavbu východní tangenty v Olomouci protínající OPVZ OLMA II. stupně. Závěrem studie jsou uvedena doporučení týkající se ochrany podzemních vod při výstavbě východní tangenty. Navržena je také revize OPVZ OLMA II. stupně, protože komunikace je projektována v západní části tohoto pásma. Zmiňuje se také záložní vodní zdroj, ke kterému Ředitelství silnic a dálnic ČR, správa Olomouc, realizovalo hydrogeologický průzkum v k. ú. Holice u Olomouce na pozemku parc. č. 1863/45 v roce 2017. V rámci tohoto průzkumu byly jihovýchodně od zájmového zdroje vyhloubeny tři hydrogeologické průzkumné vrty: HV OL-1 do hloubky 30 m, HV OL-2 do hloubky 25 m a HV OL-3 do hloubky 24,5 m. Ty by měly být využity jako záložní vodní zdroj pro organizaci OLMA, a.s.

Říjen 2019:

Kompletní podkladová dokumentace pro rozšíření II. ochranného pásma vodního zdroje společnosti OLMA, a.s.,

S tímto dokumentem ČGS „nenakládala (a to ani ve smyslu jeho obsahu)“ ve smyslu přípisu Mgr. Jiřího Piňose, advokáta, zastupujícího organizaci OLMA, a.s., IČ 47675730, Pavelkova 597/18, Holice, 779 00 Olomouc, zn. 6978/C ze dne 8. prosince 2023.

Květen 2020:

Torzo hydrogeologického modelu

K dispozici byla ČGS jenom část znaleckého hydrogeologického posudku. Tato část obsahuje pouze 12 stránek (str. 22–33) z celkového počtu stránek 53. Jedná se o kapitulu 6.2 Model proudění

podzemních vod. V rámci této kapitoly byly k dispozici podkapitoly 6.2.1 Umístění modelového území, 6.2.2 Geometrie modelového území, 6.2.3 Okrajové podmínky modelu a 6.2.4 Kalibrace modelu a jeho výsledky. Výsledkem modelu je mapa hladin podzemní vody a směru proudění podzemních vod na poměrně rozsáhlém území zahrnujícím široké okolí navrhovaného rozšíření OPVZ OLMA II. stupně.

Z výše pospaného torza, které bylo ČGS poskytnuto MMOL, není zřejmé, na základě čeho a pro jaký účel byl model sestaven.

Květen 2020:

OLMA, a.s. – změna ochranného pásma vodního zdroje II. stupně – rozšíření

Veřejná vyhláška, opatření obecné povahy čj. 119842/2020/OZP/VH/Pos ze dne 25. května 2020

Rozšíření OPVZ OLMA II. stupně s uvedením konkrétních činností ohrožujících nebo poškozujících vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje, které nelze v tomto pásmu provádět (viz tab. 2). Vyhlášeno bylo na základě výše uvedené, ČGS zneprístupněné podkladové dokumentace (2019).

Leden 2022:

Olomouc, změna OPVZ II. stupně jímacího území OLMA, a.s. – Odborné posouzení (FINGEO, s.r.o.)

Autor reaguje na otázky od organizace Rezidence Hamerská Pevnost, s.r.o., která je většinovým vlastníkem pozemků v nově rozšířeném OPVZ OLMA II. stupně, ve věci relevantnosti podkladové dokumentace (2019). Autor uvádí, že po formální stránce nemá podkladová dokumentace nedostatky, tedy odpovídá náležitostem vyhlášky č. 137/1999 Sb., kterou se stanoví seznam vodárenských nádrží a zásady pro stanovení a změny ochranných pásem vodních zdrojů. Po věcné stránce naopak autor uvádí několik nedostatků. Za jeden z hlavních považuje nepřezkoumatelnost podkladové zprávy, tedy že některé základní informace (např. velikost deprese jímacího území, geologické profily) ve zprávě chybí, ale přesto se o ně autor opírá.

V závěru odpovídá na otázku, zda je odborný podklad pro rozšíření OPVZ OLMA II. stupně (2019) a z něho vycházející opatření obecné povahy z věcného hlediska správné a úplné, takto: „Odborný podklad pro rozšíření OPVZ II. stupně jímacího území OLMA a.s. a z něho vycházející Opatření obecné povahy nejsou dle mého názoru z důvodů výše uvedených z věcného hlediska správné a úplné. Za věcně nedůvodné považují především stanovení činností, které nelze v ochranném pásmu provádět, přestože řada z nich nepředstavuje a svou podstatou ani nemůže představovat riziko pro předmětný vodní zdroj.“

V poslední otázce se zadavatel autora táže, zda je plánovaná výstavba v území dnes začleněném do OPVZ OLMA II. stupně možná, aniž by došlo k ohrožení tohoto vodního zdroje. Na tento dotaz autor odpovídá: „Konkrétní případ výstavby prodejny, parkoviště, a rodinných a bytových domů spolu se zelení lze dle mého názoru na lokalitě bývalého fortu realizovat a provozovat, aniž by došlo k negativnímu ovlivnění vodního režimu území nebo k negativnímu ovlivnění vydatnosti, jakosti nebo zdravotní nezávadnosti jímacích objektů OLMA. A to bez jakýchkoliv pochybností!“

Únor 2022:

Kompletní podkladová dokumentace pro rozšíření II. ochranného pásma vodního zdroje společnosti OLMA (VÚV TGM)

S tímto dokumentem ČGS „nenakládala (a to ani ve smyslu jeho obsahu)“ ve smyslu přípisu Mgr. Jiřího Piňose, advokáta, zastupujícího organizaci OLMA, a.s., IČ 47675730, Pavelkova 597/18, Holice, 779 00 Olomouc, zn. 6978/C ze dne 8. prosince 2023.

Leden 2023:

Posouzení kompletní podkladové dokumentace pro rozšíření OPVZ společnosti OLMA, a.s. (VODNÍ ZDROJE, s.r.o.)

Tento hydrogeologický posudek byl vyhotoven na žádost organizace East Park Olomouc, a.s., která je vlastníkem pozemků dotčených dalším rozšířením OPVZ OLMA II. stupně. Autor poukazuje na nedostatky v pokladových dokumentacích (VODNÍ ZDROJE 2019, 2022). Za jeden z hlavních nedostatků autor považuje generalizaci zdůvodnění rozšíření bez konkrétních výsledků, a to v oblasti kvality a také kvantity podzemní vody.

Autor také zmiňuje absenci matematického modelu, jako zásadního podkladu pro další rozšíření OPVZ OLMA II. stupně. Za bezdůvodné odvolávání se na veřejný zájem autor považuje existenci tří hydrogeologických vrtů třetí osoby a vodních zdrojů jiných podnikatelských objektů. Za další závažné nedostatky považuje autor omezení činností na ploše navrženého OPVZ OLMA II. stupně a také nedostatečně podloženou nefunkčnost stávajícího ochranného pásma.

Na závěr svého posudku autor poukazuje na nutnost při stanovení ochrany vodního zdroje OLMA vycházet z analýzy rizik tohoto vodního zdroje na základě doložitelných dat (dlouhodobých měření hladin a vydatnosti jednotlivých jímacích vrtů, výsledků hydrodynamických zkoušek, laboratorních analýz, měření pozorovacích vrtů apod.).

Leden 2023:

Odborné posouzení podkladové dokumentace pro rozšíření ochranného pásma vodního zdroje (VODNÍ ZDROJE, a.s.)

Hydrogeologický posudek byl vyhotoven rovněž na žádost organizace East Park Olomouc, a.s., která je vlastníkem pozemků dotčených případným dalším rozšířením OPVZ OLMA II. stupně. Autor v jednotlivých bodech poukazuje na nedostatky v pokladové dokumentaci (VODNÍ ZDROJE 2022), které ho závěrem vedou k doporučení revize této dokumentace. Ve druhé části materiálu uvádí tento autor připomínky k hydrogeologickému modelu.

Na závěr autor poukazuje na nutnost revize podkladové dokumentace, zejména určení podmínek, za kterých by mohla na pozemcích výstavba bezproblémově probíhat, a také na potřebu revidovat modelové řešení.

Duben 2023:

Vodní zdroj OLMA, a.s., Olomouc – Stanovisko k hydrogeologickým námitkám uplatněným k návrhu Opatření obecné povahy „OLMA, a.s. - změna ochranného pásma vodního zdroje II. stupně – rozšíření – další“ (VODNÍ ZDROJE, ProGEO, s.r.o.)

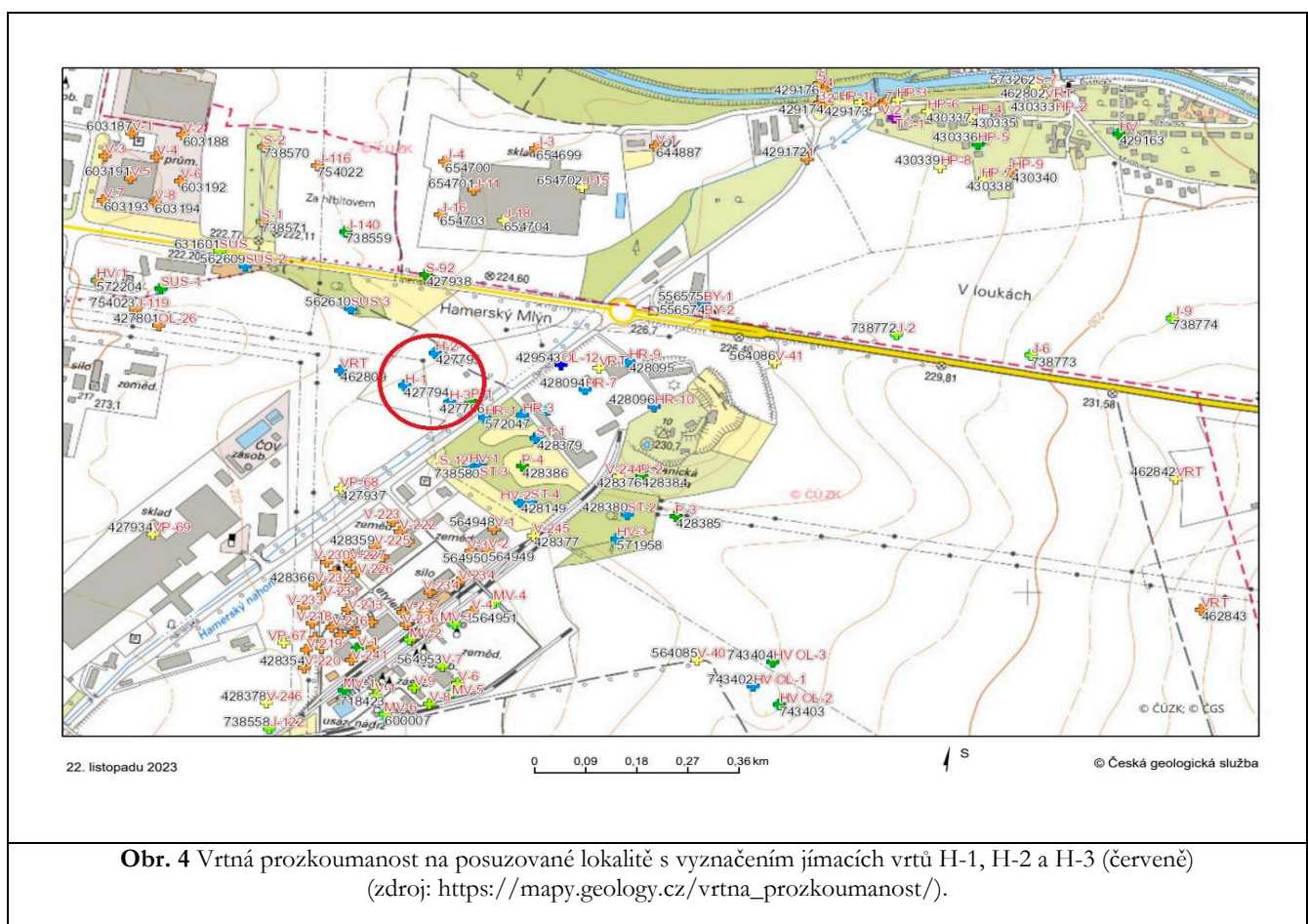
S tímto dokumentem ČGS „nenakládala (a to ani ve smyslu jeho obsahu)“ ve smyslu přípisu Mgr. Jiřího Piňose, advokáta, zastupujícího organizaci OLMA, a.s., IČ 47675730, Pavelkova 597/18, Holice, 779 00 Olomouc, zn. 6978/C ze dne 8. prosince 2023.

Listopad 2023

Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje čj. KUOK 115503/2023 ze dne 3. listopadu 2023 ve věci odvolání proti rozhodnutí MMOL

Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, vydal rozhodnutí ve věci odvolání účastníka řízení organizace OLMA, a.s., proti rozhodnutí MMOL čj. SMOL/044663/2023/OZP/VH/Pos ze dne 19. června 2023, kterým bylo zamítnuto další rozšíření OPVZ OLMA II. stupně. Krajský úřad Olomouckého kraje v rozhodnutí uvedl, že: „napadené rozhodnutí Magistrátu města Olomouce, odboru životního prostředí, čj. SMOL/044663/2023/OZP/VH/Pos ze dne 19. 6. 2023 se ruší a věc se vrací k novému projednání.“

Níže na obrázku č. 4 je uveden výřez mapy vrtné prozkoumanosti zájmového území, ze kterého je zřejmá existence velkého počtu archivních vrtů. V tabulce č. 3 a na obrázku č. 5 pak jsou shrnuty základní parametry vrtů vodního zdroje OLMA.

Tab. 3 Základní informace o stávajících jímacích vrtech vodního zdroje OLMA

Označení vrtu	Rok hloubení vrtu	Hloubka vrtu	Naražená hladina podzemní vody (1969)	Ustálená hladina podzemní vody (1969)
H-1	1969	30 m	3,4 m p. t.	7,27 m p. t.
H-2	1969	30 m	3 m p. t.	7,1 m p. t.
H-3	1969	30 m	2,8 m p. t.	7,8 m p. t.

Vrt H-1

Hloubka[m]	Stratigrafie	Popis	–
0.00 - 0.30	Kvartér	hlína	
0.30 - 7.00	Riss starší	štěrk hrubozrnný hlinitý písčité opracovaný, žlutá, hnědá pískovec	
7.00 - 9.00	Riss starší	hlína písčité, žlutá, hnědá valouny	
9.00 - 14.00	Pliocén	štěrk jemnozrnný hrubozrnný, hnědá písek	
14.00 - 15.00	Pliocén	štěrk střednozrnný hlinitý písčité, žlutá, šedá droba	
15.00 - 22.00	Pliocén	štěrk střednozrnný ulehý hrubozrnný, šedá písek	
22.00 - 26.00	Pliocén	štěrk střednozrnný hrubozrnný ulehý, žlutá limonit	
26.00 - 29.00	Pliocén	štěrk ulehý, žlutá, šedá limonit	
29.00 - 30.00	Pliocén	jíl slídnatý, šedá jíl ve smouhách, šedá	

Vrt H-2

Hloubka[m]	Stratigrafie	Popis	–
0.00 - 0.50	Kvartér	hlína	
0.50 - 6.80	Riss starší	štěrk hrubozrnný hlinitý, šedá droba	
6.80 - 7.40	Riss starší	písek jemnozrnný hlinitý, hnědá	
7.40 - 15.00	Pliocén	štěrk jemnozrnný hrubozrnný, hnědá písek	
15.00 - 25.00	Pliocén	štěrk jemnozrnný hrubozrnný, šedá, hnědá písek	
25.00 - 29.00	Pliocén	písek hrubozrnný, žlutá, hnědá štěrk max. velikost částic 5 cm	
29.00 - 30.00	Pliocén	jíl slídnatý, šedá příměs: valouny limonit ve smouhách, příměs: valouny	

Vrt H-3

Hloubka[m]	Stratigrafie	Popis	–
0.00 - 0.50	Kvartér	hlína	
0.50 - 3.00	Riss starší	štěrk hrubozrnný hlinitý opracovaný, hnědá droba	
3.00 - 6.00	Riss starší	štěrk střednozrnný hlinitý jílovitý písčité, hnědá	
6.00 - 8.00	Riss starší	konkrece hrubozrnný polymiktní, hnědá	
8.00 - 16.00	Pliocén	štěrk , hnědá křemen	
16.00 - 22.00	Pliocén	štěrk , šedá, bílá	
22.00 - 23.00	Pliocén	jíl plastický, zelená, šedá	
23.00 - 26.50	Pliocén	štěrk jemnozrnný hrubozrnný, žlutá, šedá písek	
26.50 - 30.00	Pliocén	štěrk jemnozrnný hrubozrnný, hnědá, žlutá písek	

Obr. 5 Geologické profily jímacích vrtů vodního zdroje OLMA (zdroj: https://mapy.geology.cz/vrtna_prozkoumanost/).

Dne 20. prosince 2023 byla ze strany ČGS provedena orientační rekognoskace předmětné lokality a pořízena fotodokumentace – viz obrázky č. 6 až 12.

Obr. 6 Pohled na západ od ulice Hamerská, OPVZ OLMA I. stupně.

Obr. 7 Pohled od OPVZ OLMA I. stupně směrem k průmyslové zóně a silnici I/35 (ul. Lipenská).

Při orientační terénní rekognoskaci bylo zjištěno, že v severní části nově rozšířeného OPVZ OLMA II. stupně je budována průmyslová zóna podél silnice I/35 (ul. Lipenská) – viz obr. 10 až 12. Přípravné práce pro stavbu jsou dokumentovány na leteckém snímku z webu ČÚZK (obr. 13), na němž je patrná skrývka ornice před zahájením výstavby. V prosinci 2023 byla průmyslová zóna ve vysokém stupni rozestavěnosti.

Obr. 8 Hamerský náhon, vpust' z toku Bystrice do náhonu.

Obr. 9 Hamerský náhon u OPVZ OLMA I. stupně.

Obr. 10 Nová průmyslová zóna podél silnice I/35.

Obr. 11 Vjezd do nové průmyslové zóny podél silnice I/35.

Obr. 12 Nová průmyslová zóna podél silnice I/35, v popředí retenční nádrž.

Obr. 13 Výřez leteckého snímku (© www.cuzk.cz) nalétaného dne 19. června 2022, OPVZ OLMA I. stupně je vyznačeno modře. Na snímku je patrná skrývka ornice před zahájením výstavby průmyslové zóny podél silnice I/35.

Obecný postup při návrhu ochranného pásma vodního zdroje II. stupně

Zásadní pro návrh ochranného pásma II. stupně je identifikovat oblast infiltrace, transmise i akumulace podzemních vod, které jsou v předmětném vodním zdroji exploatovány. Jde tedy především o určení oblasti, kde v závislosti na geologické stavbě dochází k infiltraci atmosférických srážek nebo v závislosti na stavu koryta vodního toku k břehové infiltraci. Pokud není jímaná podzemní voda tvořena přímo břehovou infiltrací, k níž dochází v bezprostřední blízkosti vodního toku, je pak nutné identifikovat oblast, přes kterou podzemní voda k jímacímu území přitéká. Je tedy nutné stanovit geometrii hydrogeologického kolektoru, jehož zvođen je využívána, a směr proudění podzemní vody.

Přirozené vodní toky primárně představují základní prvek drenáže podzemní vody, za normálních vodních stavů a v období s nízkými průtoky do takových toků podzemní voda přitéká (tzv. efluentní toky). Mimo povodňové stavy nebo např. v nadjezí vodní toky většinou nedotují podzemní vody a mimo výše uvedenou břehovou infiltraci, kdy se jímací zařízení nachází v bezprostřední blízkosti koryta toku, není povrchová voda zdrojem vod čerpaných z takových jímacích zařízení jako podzemní voda.

Náhon jako technický stavební prvek představuje otevřený umělý kanál, sloužící primárně k přívodu vody za účelem jejího využití např. na vodní motory, do závlahové sítě, do požární nádrže atp. Náhon má těsněné koryto, aby nedocházelo ke ztrátám vody. Náhon tedy není hydraulicky propojen s horninovým prostředím a jeho boky a dno nejsou propustné.

Dalším hodnoceným kritériem pro stanovení rozsahu a podmínek ochranného pásma II. stupně je kvalita podzemní vody. Pokud je nějaký vodní zdroj využíván dlouhodobě, jde o velmi významnou informaci buď o dostatečném nebo nedostatečném rozsahu jeho stávající statutární ochrany, nebo o indikátor existence či absence hydrogeologických poměrů, které zajišťují dostatečnou ochranu exploatované zvodně před případnou kontaminací. Zhodnocení kvality podzemní vody by mělo být provedeno ve vztahu k látkám, které mohou mít původ především v antropogenních aktivitách. Nejčastěji jde o dusičnany a pesticidní látky ze zemědělské činnosti a chloridy, které souvisí s údržbou komunikací, ale vždy je spektrum hodnocených látek zapotřebí modifikovat s ohledem na konkrétní využití zájmového území.

Doporučení

Již výše zmíněná vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 137/1999 Sb. uvádí v ustanovení § 2 *Podklady pro rozhodnutí o stanovení či změně ochranných pásem* pod písm. c) **požadavek na zpracování „analýzy rizik obroženi vydatnosti, jakosti nebo zdravotní nezávadnosti vodního zdroje zahrnující údaje o:**

1. *obroženi vodního zdroje vlivem přírodních poměrů,*
2. *množství a jakosti podzemních a povrchových vod, které se nacházejí v blízkosti vodního zdroje a mohou ovlivnit jeho vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost,*
3. *odběrech vody, nakládání s vodami včetně povolení k nakládání s vodami, které mohou ovlivnit přirozené hydrologické poměry vodního zdroje,*
4. *charakteristice zástavby a hospodářského využívání území,*
5. *bodových a plošných zdrojích znečištění a z nich vyplývající možnosti vlivů na jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje, jakož i činnostech, které mohou obrozit jeho vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost“,*

z něhož vychází následující doporučení ČGS:

Na základě oficiálně zpřístupněných podkladů a orientační rešerše hydrogeologických poměrů zájmové lokality **ČGS konstatuje, že pro změnu rozsahu OPVZ OLMA II. stupně a v něm navrhovaná omezení činností nejsou k dispozici dostatečné podklady.**

Na základě oficiálně zpřístupněných podkladů (Šeda 2022, Čížek 2023, Černý 2023), které byly zpracovány jako oponentní ke zneprístupněným podkladům sloužícím pro návrh rozšíření OPVZ OLMA II. stupně (2019, 2020), a pouhého torza zprávy k hydraulickému modelu (2023), lze usuzovat, že v příslušných podkladech pro změnu OPVZ OLMA II. stupně nejsou uvedeny žádné věcné argumenty, které by byly doloženy průzkumnými hydrogeologickými pracemi. Hydrogeologické poměry, např. směry proudění podzemní vody, geometrie exploatovaného hydrogeologického kolektoru, oblast dotace podzemní vody nebo vývoj kvality exploatované podzemní vody, nebyly zřejmě hodnoceny s využitím širokého spektra dostupných dat kamerálního i terénního charakteru.

Vzhledem k **absolutnímu nedostatku relevantních dat** v oficiálně poskytnutých podkladech pro zodpovězení dotazů položených MMOL, zvýrazněnému ještě následným požadavkem Mgr. Jiřího Piňose, advokáta, zastupujícího organizaci OLMA, a.s., IČ 47675730, Pavelkova 597/18, Holice, 779 00 Olomouc, zn. 6978/C ze dne 8. prosince 2023, aby „nenakládala (a to ani ve smyslu jeho obsahu)“ s podklady (2019, 2020) a Patzelt (2023), ČGS doporučuje MMOL následující postup:

1. Zadat zpracování projektu „Optimalizace ochranného pásma II. stupně vodního zdroje OLMA – hydrogeologický průzkum“. Česká geologická služba je připravena v rámci pokračování součinnosti s MMOL na základě metodického sdělení odboru ochrany vod Ministerstva životního prostředí čj. MZP/2023/640/477 ze dne 30. května 2023 ujmout se oponentury takového projektu.
2. Následně zadat zpracování hydrogeologického průzkumu „Optimalizace ochranného pásma II. stupně vodního zdroje OLMA“. Závěrečnou zprávu takového průzkumu je ČGS opět připravena během výše uvedené součinnosti s MMOL v rámci výkonu státní geologické služby oponentně odborně posoudit.

Součástí navrhovaného hydrogeologického průzkumu by mělo být minimálně:

- stanovení geometrie exploitovaného hydrogeologického kolektoru včetně okrajových podmínek;
- zpracování aktuální mapy hydroizohyps pro předpokládaný rozsah ochranného pásma na základě expedičního měření hladin podzemní vody v existujících hydrogeologických objektech a záměrů hladin povrchových toků;
- několikaměsíční monitoring hladiny podzemní vody nejen v jímacích vrtech vodního zdroje OLMA;
- kontrola technického stavu a hydrometrování Hamerského náhonu v dostatečném počtu profilů v úseku od jezu na Bystřici v Bystrovanech přes úsek sousedící s OPVZ OLMA I. stupně až po propustek pod železniční vlečkou křižující ulici Hamerská;
- zhodnocení vývoje chemismu exploitované podzemní vody;
- provedení analýzy rizik ve smyslu ustanovení § 2, písm. c) vyhlášky č. 137/1999 Sb.

Vlastníci jímacích území, resp. provozovatelé dotčených vodních zdrojů musí samozřejmě zpracovateli projektu i zhotoviteli hydrogeologického průzkumu poskytnout na základě pokynu vodoprávního úřadu všechna relevantní data a umožnit opakovaný přístup k příslušným vodním dílům.

Závěr

Na základě výše uvedených skutečností Česká geologická služba konstatuje, že na požadavky vznesené ze strany Magistrátu města Olomouce, odboru životního prostředí, jako věcně a místně příslušného vodoprávního úřadu ve věci definování činností poškozujících nebo ohrožujících vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje OLMA situovaného na pozemku parc. č. 1902/1 v k. ú. Holice u Olomouce, které nelze v ochranném pásmu tohoto vodního zdroje provádět, a ve věci stanovení způsobu a doby omezení užívání pozemků a staveb v tomto pásmu ležících, v souvislosti s řízením o rozšíření ochranných pásem tohoto vodního zdroje nelze na základě jí zpřístupněných dokumentů objektivně odpovědět a s ohledem na celkovou problematičnost disponibilních dat doporučuje zadat zpracování projektu „Optimalizace ochranného pásma II. stupně vodního zdroje OLMA – hydrogeologický průzkum“ a následné provedení takového průzkumu.

Současně Česká geologická služba deklaruje svoji připravenost pro pokračující součinnost s Magistrátem města Olomouce v rámci výkonu státní geologické služby spočívající v posouzení kvality předloženého projektu a následně provedení průzkumu.

Sestavila:

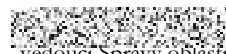
— specialistka ČGS pro hydrogeologii

Spolupracovali:

— specialistka ČGS pro hydrogeologii
— specialista ČGS pro hydrogeologii
— specialista ČGS pro hydrogeologii

Schválil:

— vedoucí správy oblaštých geologů ČGS

Digitálně podepsal RNDr. Jan Čurda
DN: cn=RNDr. Jan Čurda,
givenName=Jan, sn=Čurda, c=CZ,
o=Česká geologická služba,
ou=odbor 410,
2.5.4.97=NTRCZ-00025798,
serialNumber=IDCCZ-201946217,
serialNumber=ICA - 10543126
Datum: 2024.01.19 14:09:27 +01'00'